

HELSINGIN YLIOPISTON VARAINHANKINNAN JA LAHJOITTAMISEN EETTISET PERIAATTEET

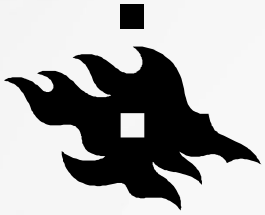
PÄIVITETYT PERIAATTEET JA NIITÄ TUKEVAT TOIMINTATAVAT

- Helsingin yliopiston varainhankinnan ja yritysyhteistyön eettiset periaatteet ovat vuodelta 2016 (yksi dokumentti): <https://www.helsinki.fi/fi/tutustu-meihin/vastuullisuus/eettinen-ohjeistus/varainhankinnan-ja-yritysyhteistyon-eettiset>.
- Päivittäminen ajankohtaista; huomioitu kansainvälisiä esimerkkejä
 - Kahden eri toiminnon – varainhankinta ja lahjoittaminen, yritysyhteistyö - käsitteleminen omina kokonaisuuksinaan; osa yliopiston laajempaa eettisten ohjeiden kokonaisuutta (ml. laajempi kumppanuusyhteistyön kokonaisuus, hankintaprosessit jne)
 - Osa yliopiston laadukasta toimintatapaa ja riskienhallinnan kokonaisuutta – päivitetyt periaatteet huomioivat mm. kestävyuden ja vastuullisuuden yliopiston strategian keskiössä
 - Lisääntyvä kansainvälinen varainhankinta ja kasvava yritysyhteistyö
- Muutoksia: aiempaa selkeämmin muun muassa esimerkkejä **eettistä arviointia vaativista tilanteista sekä periaatteiden** yhteydessä kehitettävä yliopiston **huolellisuusvelvoitteiden mukainen toimintatapa** ("due diligence") ja entistä selkeämpi viestintä periaatteista yliopistoyhteisölle ja kumppaneille.
- Periaatteet toteutuvat yliopistolaisten työssä. Soveltaminen edellyttää muun muassa:
 - huolellisuusvelvoitteen mukaisen toimintaprosessien kehittämistä systemaattiseksi tavaksi toimia huomioiden yliopiston eettisten periaatteiden kokonaisuus;
 - laadukasta eettistä keskustelua ja arviointia yliopiston sisällä sekä tarkentuvaa näkemystä mahdollisista poissuljettavista toimialoista tai muista lahjoituskumppanuuksista konkreettisten esimerkkien ja riskiskenaarioiden kautta;
 - oikea-aikaista ja kunnioittavaa keskustelua lahjoittajien ja kumppanien kanssa;
 - selkeää dokumentaatiota huomioiden yksityisyydensuojan ja läpinäkyvyyden vaatimukset sekä perusteltua päätöksentekoa (EAN isojen periaatteiden linjausten tukena).

LAIT, NORMIT JA ARVOT SEKÄ KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS EETTISTEN PERIAATTEIDEN LÄHTÖKOHTANA

- Varainhankintaan ja lahjoittamiseen liittyvä kaikki yliopiston toiminta perustuu yliopiston arvoihin, yliopiston ja yliopiston rahastojen johtosääntöihin, strategiaan, toimintaohjeisiin ja eettisiin ohjeisiin sekä voimassa olevaan lainsäädäntöön. Lakien, arvojen ja normien ohella yliopiston toimintaa ohjaa tavoite kestävydestä ja vastuullisuudesta.
- Varainhankinnan ja lahjoittamisen eettisiä periaatteita noudatetaan kaikessa yliopiston varainhankinnassa ja lahjoittajasuhteiden hoitamisessa lahjoittajia kunnioittaen: taustalla yliopiston selkeät toimintatavat lahjoitusten vastaanottamiseen, hyväksymiseen, käsittelyyn ja käyttöön. Keskeinen käyttöä ohjaava periaate: lahjoittaja ei voi vaikuttaa esim. lahjoitustehtäviin liittyviin henkilövalintoihin tai apurahojen, palkintojen ja stipendien saajiin.
- Keskeiset riskit liittyvät muun muassa yliopiston maineeseen, autonomiaan tai esimerkiksi vaikutuksiin rahoituksen kokonaisuudesta.
 - Lahjoitusten kokonaisuutta tarkastellaan eettisiä periaatteita soveltavan huolellisuusveloitteen mukaisen toimintatavan kautta. Tarkempaa eettistä arviointia vaativien lahjoitusten määrä hallittavissa.
 - Tavoitteena yliopiston oman toiminnan hyvä valmistelu sekä selkeä päätöksentekoprosessi ja dokumentointi tilanteissa, jossa päätöksenteon tueksi toteutetaan tarkempi eettinen arviointi. Yliopiston päätöksenteko perustuu julkisista lähteistä tai kaupallisesti saatavaan tietoon: materiaali yliopiston päätöksenteosta on pääsääntöisesti julkista (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta).

VARAINHANKINNAN JA LAHJOITTAMISEN EETTISET PERIAATTEET

- Periaatteista ja toimintatavoista kerrotaan entistä selkeämmin osana varainhankinta- ja lahjoitusviestinnän kokonaisuutta; mahdollisuus tiedustella tarvittaessa tietoja myös lahjoittajalta.
- Periaatteissa kerrotaan esimerkiksi, että yliopisto ei ota vastaan lahjoituksia, 1) joiden tausta perustuu tiedossa olevaan **laittomaan toimintaan**, 2) jotka **vaarantavat yliopiston toiminnan riippumattomuuden, autonomian tai maineen** tai 3) joiden tarkoitus on esimerkiksi **ristiriidassa yliopiston arvojen tai näkemysten kestävästä ja vastuullisesta toiminnasta kanssa**. Yliopisto ei myöskään ota vastaan lahjoituksia, joiden alkuperää yliopisto ei voi selvittää riittävällä tarkkuudella.
- Yliopisto voi arvioida huolellisuusvelvoitteidensa toteuttamiseksi lahjoituksen vastaanottamista myös varmistaakseen esimerkiksi riippumattomuutensa sekä arvojensa mukaisen, vastuullisuuden ja kestävyuden huomioivan päätöksenteon. Yliopisto arvioi lahjoitusten vastaanottamista suhteessa eettisiin periaatteisiin esimerkiksi tilanteissa, joissa lahjoitusvarojen tausta liittyy toimintaan, joka on ristiriidassa niiden näkemysten kanssa, joita yliopistolla on kestävydestä ja vastuullisuudesta. Yliopisto voi tehdä yhteistyötä (ks. alla) mutta on tärkeää, että yliopistolla on prosessi arvioinnin tekemiseksi. Prosessia kehitetään eettisten periaatteiden linjausten mukaisesti.
- Yliopisto voi päätöksellään ottaa vastaan lahjoituksia, joiden osalta yliopisto tekee lahjoituksen vastaanottamiseen liittyvän eettisen arvion; esimerkiksi:
 - Lahjoituksen taustalla on yhteys toimintaan, joka on yliopiston näkemyksen mukaan tärkeä arvioida suhteessa yliopiston arvoihin tai suhteessa yliopiston **maineeseen ja/tai näkemykseen sosiaalisesti, taloudellisesti tai ympäristön kannalta kestävästä ja vastuullisesta toiminnasta**.
 - Lahjoittajalla tai lahjoittajan edustaja on Helsingin **yliopiston asiakas ja/tai palveluntuottaja** (esimerkkeinä hankinnat tai ostopalvelut) tai lahjoittajalla tai lahjoittajan edustalla on **jokin muu sidonnaisuus** Helsingin yliopistoon ja/tai yksikköön, jonka tueksi lahjoitusta käytetään
 - Lahjoitus on **taloudelliselta arvoltaan erittäin merkittävä** tai sen **maksamiseen liittyy monimutkaisia taloudellisia järjestelyjä tai valuuttariski**.
 - Yliopisto saa myöhemmin tietoonsa alkuperäistä tilannetta muuttavia asioita.